

Aluehallintovirasto

**Työpaikalla ”hässäkkä” päällä-
kurssi 6.2.2018
Laki sosiaali- ja terveyspalvelujen
tuottamisesta**

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus ja valvonta sekä yksityisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajien luvat, rekisteröinti ja valvonta
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Romaniasioiden suunnittelu
- STM:n kehittämishankkeiden valtionavustustehtävät (valtakunnallinen erikoistumistehtävä)
- Ympäristöterveydenhuolto
- Eläinlääkintähuollon sekä eläinsuojelun ohjaus ja valvonta
- Alkoholijuomien anniskelu- ja vähittäismyyntiluvat sekä valvonta
- Elinkeinovalvontatehtävät (mm. välitysliikevalvonta, yhtiöoikeudelliset asiat)
- Kuluttaja- ja kilpailuasiat

Lainsäädäntö määrittelee puitteet

Vuodesta 2020 alkaen sote- palvelujen tuottaminen koskisi sekä julkisia että yksityisiä toimijoita:

Rakenteet: laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä = järjestämislaki

Tuottajat: laki sosiaali- ja terveystuottajien tuottamisesta = palveluntuottajalaki

Palvelujen sisältö: terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki ja muu sote-lainsäädäntö

Asiakkaan valinnanvapaus: laki asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (hallituksen esitys 3.11.2017) = valinnanvapauslaki

Asiakkaan oikeudet ja velvollisuudet: potilaslaki, sosiaalihuollon asiakaslaki, itsemääräämisoikeuslaki, asiakasmaksulaki

Henkilöstö: sosiaalihuollon ammattihenkilölaki ja laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä

Kuka voi tuottaa sote- palveluja?

Sote- palveluja voivat tuottaa

- maakunnan liikelaitos sekä maakunnan yhtiö
(pakkoyhtiöittäminen poistettiin hallituksen esitysluonnoksesta PeV:n lausunnon johdosta)
- yksityinen yritys ja ammatinharjoittaja
- yhdistys, osuuskunta, säätiö tai muu yhteisö
- **kunnat eivät voi tuottaa sote- palveluja**

Palveluntuottajalaki

- Lailla säädetään oikeudesta tuottaa maakunnan järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveystalveluja sekä yksityisiä sosiaali- ja terveystalveluja
- Lailla halutaan varmistaa asiakkaan ja potilaan turvallisuus sekä laadultaan hyvät talvelut
- Lailla halutaan edistää yrittäjyyttä vähentämällä yrittäjien hallinnollista taakkaa

Määritelmiä

- Palvelun tuottajalla tarkoitetaan kaikkia sosiaali- ja terveystalvveluja tuottavia tahoja
- Sosiaalipalvelut, SHL 14 § mainitut sosiaalihuollon palvelut
- Terveystalvvelut, toimenpiteitä
  - Potilaan terveydentilan määrittämiseksi
  - Potilaan terveydentilan palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi
  - Vaativaa lääketieteellistä osaamista edellyttäviä
  - Terveystalvvelun ammattihenkilöiden suorittamina tai suoritetaan terveydentalvvelun palveluyksikössä
- Palveluyksikkö= hallinnollisesti järjestetty kokonaisuus, jossa palveluja tuotetaan
- Yhteinen palveluyksikkö
- Rekisteri- tai valvontaviranomainen, nykyisin AVIt ja Valvira, vuoden 2020 alusta Valtion lupa- ja valvontavirasto

Palvelun tuottajan vaatimukset määritelty laissa

Kaikkien sote- palvelun tuottajien on täytettävä **toimintaedellytykset** (lain 5 - 9 §:t)
jotta voi päästä
tuottajarekisteriin (lain 10 §)

Toimintaedellytykset lain 2 luvussa 5 – 9 §:t

- **Palvelun tuottaja**
  - ei ole konkurssissa tai liiketoimintakiellossa eikä tuottajalla ole ulosotossa verovelkoja tai muita velkoja
  - ei vakavia puutteita aikaisemmassa palvelun tuottamisessa tai jos on ollut, niin korjannut ne valvontaviranomaisen huomautuksesta/määräyksestä
- Riittävät, asianmukaiset, sopivat ja turvalliset toimitilat, toimintaympäristö ja välineet
- Riittävästi henkilöstöä asiakkaiden ja potilaiden palvelujen tarpeeseen ja lukumäärään nähden
- Henkilöstöllä on asianmukainen koulutus
- Sote- palvelun on oltava laadukasta, asiakaskeskeistä ja turvallista
- Vastuuhenkilö
- Omavalvonta, omavalvontasuunnitelma

Rekisteröinti

- Rekisteriviranomainen rekisteröi palvelun tuottajan, joka täyttää lain 2 luvussa säädetyt rekisteröinnin edellytykset, ja palveluyksikön, joka täyttää lain 2 luvussa säädetyt edellytykset
- Mikäli toiminnan laatu tai laajuus edellyttää, rekisteriviranomainen voi tarvittaessa selvittää tarkemmin toimintaedellytysten täyttymisen (riskiperusteinen kontrolli; tarkoitus kohdentaa ennakkovalvontaa vaativiin kohteisiin)
- Rekisteriviranomainen voi tarvittaessa rekisteriin merkitsemistä koskevassa päätöksessä asettaa asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelulle

Rekisteröinti – kaksivaiheinen menettely

- Ensin rekisteröidään edellytykset täyttävä palvelun tuottaja. Rekisteröinti antaa lähtökohtaisen kelpoisuuden tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.
- Toisessa vaiheessa rekisteröidään palveluyksikkö. Tässä yhteydessä tarkastellaan sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöedellytyksiä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta voidaan aloittaa, kun sekä palvelun tuottaja että palveluyksikkö on rekisteröity
- Yhteisessä palveluyksikössä vastuullinen tuottaja edustaa muita tuottajia

Ennakkotarkastus

- Rekisteriviranomainen **voi tehdä** tarvittaessa ennen palveluyksikön rekisteriin merkitsemistä ennakkotarkastuksen palvelun tuottajan palveluyksikössä säädettyjen toimintaedellytysten sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi.
- Ennakkotarkastuksen tarpeellisuuden arvioinnissa otetaan huomioon erityisesti palvelun tuottajan toiminnan sisältö sekä asiakas- ja potilaskohderyhmä.
- Rekisteriviranomaisen **on tarkastettava** sairaala ja vaativan sosiaalihuollon yksikkö ennen yksikön rekisteriin merkitsemistä.
- Ennakkotarkastusta **ei tarvitse tehdä, jos** em. yksikössä on käytössä sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (esim. sote-laatuohjelma SHQS tai ISO 9001)

Maakunnan hyväksymismenettely

- Palvelun tuottajia koskevat vaatimukset (VvL 38 §)
  - palvelun tuottajan on oltava palveluntuottajalain 10 §:n mukaisessa rekisterissä
  - koskee myös julkisia palvelun tuottajia
  - oltava liittyneenä valtakunnallisen tietojärjestelmäpalvelujen (Kanta-palvelut) käyttäjäksi
    - potilastietoarkisto, sähköinen lääkemääräys, asiakkaiden omakanta
    - tulevaisuudessa myös sosiaalihuollon asiakkaiden tiedot
- Maakunnat voivat lakisääteisten vaatimusten lisäksi asettaa tuottajille **muita ehtoja** (VvL 42 §), jotka voivat koskea
  - palvelujen laatua
  - voimavaroja
  - palvelujen saatavuutta
  - palveluketjuja
  - palvelujen yhteensovittamista
  - muita tuottamiseen liittyviä ehtoja

Palveluntuottajalain käsittely

- HE 52/2017 eduskunnassa
  - StV valiokuntakäsittelyssä; PeV antanut lausuntonsa kesällä 2017
  - Käsittely sidottu ns. MAKU I –esitykseen ja valinnanvapausesitykseen
  - Jatkokäsittely aloitetaan helmikuussa 2018 ja tehdään yhdessä uuden valinnanvapauslaki- HE:n kanssa
  - Voimaantulo
    - Yksityistä sektoria koskevana 2019 alusta
    - Julkista sektoria koskevana 2020 alusta maakuntien ottaessa järjestämisvastuun
    - Siirtymäkaudella 2019 aikana AVIt ja Valvira aloittavat vanhojen tuottajien muuntamisen uuteen rekisteriin

Lounais-Suomen AVIn yhteystiedot

Puhelinvaihtde:

0295 018 000

Sähköposti:

kirjaamo.lounais@avi.fi tai etunimi.sukunimi@avi.fi

Osoitteet:

Turun päätoimipaikka: Itsenäisyydenaukio 2, PL 22, 20801 Turku

Porin toimipaikka: Yrjönkatu 23; 28100 Pori

Työsuojelu / Maarianhamina: Torikatu 16, PL 86, 26101 Maarianhamina

Internet: www.avi.fi/lounais

Aluehallintovirasto

Kiitos!

Lisää meistä www.avi.fi/lounais

Löydät meidät myös Facebookista nimellä Aluehallintovirasto
ja totta kai @AVItwiittaa myös Twitterissä